

[Lysholt Hansen.]

også hyppigt bedre arbejdsvilkår, når produktiviteten øges. Det må imidlertid være vor opgave at arbejde for, at standardforbedringen for de offentlige ydelser ikke sætter sig igennem som en standardglidning, og at arbejdsvilkårene for de offentligt ansatte ikke udvikler sig anderledes end for de privat ansatte. Skal der ske standardændringer i det offentlige ydelser, så må det ske som resultatet af beslutninger truffet i de folkevalgte forsamlinger, der alene skal afgøre, om produktivetsfremskridtene i den offentlige sektor skal udnyttes til enten at lave noget mere af den standard, vi kender, eller at forhøje standarden eller til en kombination af de to ting.

Det er således nødvendigt, at vi i stat og kommuner får skabt styringsmekanismer, der sikrer, at produktivetsfremskridtene i den offentlige sektor kun fører til standardforhøjelser, hvor der er en direkte politisk beslutning derom. Ellers fortsætter skatte-stigningerne efter de principper, som budgetredegørelsen skitserer, og det er ganske simpelt uacceptabelt. Jeg er glad for, at ministeren også i sin fremsættelse gør meget ud af problemerne omkring styringsmekanismerne, for de afgør nemlig, om vi vil være i stand til både at øge produktiviteten i den offentlige sektor og for det andet — og det er lige så vigtigt — at få hold på de offentlige udgifter.

Af ministerens fremsættelsestale fremgår det, at regeringen har måttet foretage en række besparelser. Den første sparerunde kom i januar 1972, den næste i marts 1972 med den såkaldte kulegravningsbølge, der som bekendt — og beklageligt nok — ikke fik det ud af det, som mange af os håbede. Næste sparerunde kom i maj 1972, hvor vi fik cirkulæret, der fastsatte, hvor meget der skulle skæres ned på anlægs- og på driftsudgifter; og så i juli 1972 kom endnu en spare-
runde, som siden er fortsat. Jeg vil gerne have lov at sige, at der skal en knagende god hukommelse til — så god at jeg er nødt til at have det skrevet op — for at holde rede på alle disse spareplaner. Det er heller ikke det afgørende; det væsentlige ved alle disse spareplaner er, at man endelig nu har fået bragt den reelle vækst i statens udgifter ned, nemlig ned på knap 4 pct. Vi må sammenholde det med, at den reelle vækst i

statens udgifter gennem 1960erne var 8 pct., og at stigningen i de år, hvor vi havde en VKR-regering, nemlig 1968-69 frem til 1971-72, androg ca. 14 pct. pr. år i budgetterne, hvoraf 7-8 pct. var pris- og løn-
stigninger, således at der tilbage var en realstigning i budgetterne på 6-7 pct. mod de 4 pct.s real stigning, der er indeholdt i det finanslovsforslag, vi behandler i dag. Vil man for at være rigtig ubehagelig se på, hvordan det var det sidste år under VKR, hvor vi havde det såkaldte forsvundne kasseoverskud, så skete der i virkeligheden en realoverskridelse på yderligere 1 milliard kr., og regner man ud fra det tal, så blev væksten på 7-8 pct. over for de 4 pct. i real vækst, som findes i det forslag, der ligger her. Men vi kan såmænd godt nøjes med at tage de tal, som den foregående regering selv forelagde. Jeg konstaterer, at regeringen har vendt udviklingen til det bedre.

Men det må erkendes, at de offentlige udgifter fortsat ligger over det niveau, der er foreneligt med balance i økonomien. Skal vi få løst vort betalingsbalanceproblem, så der bl. a. kan skabes forudsætning for, at vi kan lempe pengepolitikken, så erhvervslivet kan få fornøden kapital til rådighed til den investering, der alene kan skabe den fornødne produktion, så vi kan udnytte de chancer, vi får ved indtræden i EF, ja, så må besparelspolitikken føres videre.

Når økonomiministeren i sin fremsættelsestale siger, at regeringen ikke betragter de opnåede besparelser som noget endeligt resultat, og han føjer til, at selv nok så heroiske sparebestrebelse af den traditionelle karakter ikke er tilstrækkelige, så er jeg enig heri. Det betyder på jævnt dansk, at vi også må tage de løvbundne udgifter op til en fordomsfri behandling med henblik på at opnå besparelser også på dem. Jeg beder ministeren bekræfte, at hans udtalelser er at forstå sådan, da vi efter min opfattelse gerne her i folketinget — og helst inden den 1. april — skulle nå frem til nogle resultater, der kunne betyde besparelser af betydelige beløb på det fremsatte finanslovsforslag.

Under hvilken form det nødvendige samarbejde mellem folketingets partier om besparelser af denne art kan etableres, må naturligvis overvejes nøje, men jeg vil da gerne pege på, at vi med nyordningen herinde i tinget med faste udvalg, der dækker faktisk